ZAAK 15-65

Arrest van het Hof (Eerste Kamer) van 15 december 1965[1]

Samenvatting

Ambtenaren — Uitoefening functie, rang en ambt — Overeenstemming — Verplichtingen der administratie

(Statuut van de ambtenaren van de E.G.K.S., artt. 5 en 7, bijlage I)

Uit de bepalingen van de artikelen 5 en 7 van het Statuut van de ambtenaren van de E.G.K.S. valt af te leiden, dat de ambtenaar niet slechts recht heeft op behoud van zijn rang en van de daaraan verbonden bezoldiging, maar ook mag verlangen, dat de hem opgedragen werkzaamheden en de hem verleende bevoegdheden in hun geheel met zijn ambt en hiërarchieke rang in overeenstemming zijn.

Vgl. Samenvatting no. 4 van het arrest in de zaak 102-63 (*Jurisprudentie*, Deel X, blz. 1417).

In de zaak 15-65 :

WERNER KLAER,

algemeen raadadviseur bij de Hoge Autoriteit, wonende te Luxemburg,
bijgestaan door Mr. A. Bonn, advocaat bij het Hof van Justitie van het Groothertogdom Luxemburg,
domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, 22, rue de la Côte d'Eich, ten kantore van zijn raadsman,

verzoeker,

tegen

HOGE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur G. Sautter als gemachtigde,
domicilie gekozen hebbende te haren kantore, 2, place de Metz te Luxemburg,

verweerster,

1 — Procestaal : Duits.

betreffende een vordering, tot vernietiging, althans onwettigverklaring van een besluit van 2-16 december 1964, waarbij verzoeker wordt verbonden aan het directoraat-generaal economie en energie,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt:

L. Delvaux (Rapporteur), Kamerpresident,
A. Trabucchi en R. Lecourt, Rechters,
Advocaat-Generaal : J. Gand,
Griffier : A. Van Houtte,

het volgende

ARREST

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I — Overzicht van de feiten

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten als volgt kunnen worden samengevat :

De heer Werner Klaer, geboren 7 januari 1906, van Duitse nationaliteit, was in 1952 administratief ambtenaar in dienst van de Duitse Bondsspoorwegen, in de rang van Ministerialrat.

Op 21 oktober 1952 trad hij als directeur van de afdeling vervoer in dienst van de Hoge Autoriteit. Per 1 juli 1956 trad het eerste Personeelsstatuut van de E.G.K.S. in werking en met ingang van die datum werd hij aangesteld in de rang A 1, salaristrap 5. In 1960 vond een reorganisatie plaats in de onder de Hoge Autoriteit ressorterende diensten en de afdeling vervoer werd toen een directoraat onder het directoraat-generaal economie en energie. De heer Klaer werd vervolgens bij besluit van 18-20 januari 1960 met ingang van 1 februari 1960 tot raadadviseur (rang 1) en bij besluit van 1 maart 1963 met ingang van 1 januari 1962 tot algemeen raadadviseur benoemd. Bij besluit van 12-13 maart 1963 werd hem een drieledig mandaat verstrekt :

— als raadadviseur bij het directoraat-generaal economie en energie zou hij er op toezien, dat in vervoersaangelegenheden samen

met de andere diensten van de Hoge Autoriteit een gecoördineerd beleid wordt gevoerd;

— hij zou er voor hebben te zorgen, dat bepaalde aspecten van het E.G.K.S.-vervoer in studie worden genomen;

— hij zou de Hoge Autoriteit hebben te vertegenwoordigen bij een aantal instellingen, welker bemoeiingen zich tot buiten de gemeenschappelijke markt uitstrekken (voor zoveel het directoraat buitenlandse betrekkingen te dien aanzien niet bevoegd is).

Op 18 december 1964 deed de voorzitter van de Hoge Autoriteit verzoeker mededeling van een besluit van dat college d.d. 2 december 1964, waartegen het onderhavige beroep gericht is.

Dit in het Frans gestelde besluit luidt als volgt :

„*Artikel 1:*

De heer Werner Klaer, algemeen raadadviseur, belast met de behandeling van vervoersaangelegenheden (post no. 10 van het organigram voor de algemeen raadadviseurs), wordt met ingang van heden verbonden aan het directoraat-generaal economie en energie (post no. 3 van het organigram voor dat directoraat-generaal).

Artikel 2:

Behalve de hem bij mandaat van 12 maart 1963 opgedragen en onder rechtstreeks gezag van het College te verrichten werkzaamheden zal de heer Klaer — samen met de heer Cros — voortaan ook de werkzaamheden verrichten, die aan de functie van adjunct-directeur-generaal economie en energie zijn verbonden.

Artikel 3:

Ten aanzien van de taak en bevoegdheden van de heer Klaer wordt verwezen naar de bij dit besluit gevoegde bijlage.

Aanhangsel:

I — Taak van de heer Klaer als adviseur van de Hoge Autoriteit in vervoersaangelegenheden :
De aan de heer Klaer op 6 mei 1963 toegewezen taak ondergaat geen wijziging.

II — Taak van de heer Klaer als algemeen raadadviseur, adjunct-directeur-generaal economie en energie :
De heer Klaer zal samen met de heer Cros :
— de directeur-generaal economie en energie binnen en buiten die dienst vertegenwoordigen en bij diens verhindering op interne vergaderingen als voorzitter optreden;
— bij ontstentenis van de directeur-generaal in diens plaats op externe vergaderingen het gevoelen van het directoraat-generaal naar voren brengen;
— samen met de directeur-generaal : zorgen voor een gecoördineerd beleid zowel wat de activiteiten van de verschillende directoraten binnen het directoraat-generaal betreft als voor zoveel daarbij ook andere directoraten-generaal betrokken zijn;
— samen met de directeur-generaal : letten op een juiste verdeling van de lopende taken over de directoraten en toezien op de wijze, waarop die taken worden vervuld;
— bepaalde — hem door de directeur-generaal ter afdoening overgedragen — aangelegenheden zelfstandig behandelen.

Bij ontstentenis van de directeur-generaal treedt de heer Klaer als diens vervanger op."

Op 15 januari 1965 voorzag Klaer zich langs administratieve weg tegen dit besluit.

Toen zijn klacht onbeantwoord bleef, diende hij op 17 maart 1965 — ten einde overschrijding van de daartoe gestelde termijn te voorkomen — het onderhavige beroep in;

II — Conclusies van partijen

A — Overwegende dat *verzoeker* concludeert, dat het den Hove behage :

„1. Het besluit van de Hoge Autoriteit van 2-16 december 1964 te vernietigen, althans onwettig te verklaren;
2. verweerster in de kosten te veroordelen";

B — Overwegende dat *verweerster* concludeert, dat het den Hove behage :

„Het beroep van de heer Klaer tegen het besluit van 16 december 1964, zijn ambtstaak betreffende, niet-ontvankelijk, althans ongegrond, te verklaren en mitsdien af te wijzen met alle rechtsgevolgen van dien, met name wat de proceskosten betreft.";

III — Korte samenvatting van de middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat :

A — *Ten aanzien van de ontvankelijkheid*

Het beroep is volgens verweerster niet-ontvankelijk, omdat het gericht is tegen een handeling, welke voor verzoeker niet bezwarend is.

1. In de eerste plaats blijft verzoeker ambtenaar in de rang A 1, rang welke ook is toegekend aan de directeur-generaal, dien hij meer dan voorheen daadwerkelijk bij zal staan. Het bestreden besluit brengt aldus generlei „capitis diminutio" mede en zijn prestige blijft onaangetast.

2. Voorts kan verzoeker er als ambtenaar niet met vrucht over klagen, dat het besluit hem met nieuwe werkzaamheden — andere dan die welke hem bij het mandaat van 12 maart 1963 werden opgedragen — belast. Verweerster beroept zich voor dit standpunt op de Franse administratieve rechtspraak, volgens welke een ambtenaar tegen besluiten van zijn superieuren, houdende wijziging van zijn ambtsbevoegdheden,

niet kan opkomen, mits aan zijn statutaire positie geen afbreuk wordt gedaan.

Verzoeker antwoordt, dat verweersters betoog er van uitgaat, dat het beroep ongegrond is, waarmede op de behandeling van de zaak ten principale wordt vooruitgelopen. De exceptie van niet-ontvankelijkheid en de weren ten gronde vallen derhalve volgens hem samen.

B — *Ten principale*

Verzoeker acht het bestreden besluit onwettig, en wel op de vier navolgende gronden :

— schending van wezenlijke vormvoorschriften, zijnde het besluit met name niet met redenen omkleed;
— schending van die bepalingen van het Statuut welke het ambt betreffen;
— overschrijding van rechtsmacht;
— het besluit is niet op formeel geldige wijze tot stand gekomen.

1. Schending van wezenlijke vormvoorschriften

a) *Verzoeker* merkt op, dat het bestreden besluit en de brief waarin hem daarvan kennis is gegeven, in het Frans gesteld zijn, hoewel hij van Duitse nationaliteit is. Hij verklaart echter uitdrukkelijk hiervan geen middel te willen maken.

Verweerster antwoordt, dat verzoeker het Frans grondig kent en met deze wijze van kennisgeving genoegen heeft genomen.

b) *Verzoeker* beroept zich vervolgens op artikel 25 van het Statuut van de ambtenaren : „iedere voor hem nadelige beslissing dient met redenen te zijn omkleed". Hij zou nu van het bestreden besluit nadeel ondervinden doordien :

— zijn positie ondergeschikt wordt ten opzichte van de directeur-generaal economie en energie;
— hem behalve de tot nu toe verrichte werkzaamheden omvangrijke nieuwe taken worden opgedragen, terwijl een ander ambtenaar (de heer Cros), die met dezelfde taken werd belast, van de aanvankelijk door hem verrichte werkzaamheden werd vrijgesteld;
— het hem twee posten (in de zin van het organigram) toewijst : hij blijft op post no. 10 gehandhaafd, doch tevens wordt hem post no. 3 toegewezen.

Op grond van een en ander had het aangevallen besluit volgens verzoeker met redenen moeten zijn omkleed; volstaan is echter met te verwijzen naar een vroeger besluit van de Hoge Autoriteit, gedagtekend 24 september 1964, waarmede het bestreden besluit echter niet gemotiveerd kan worden geacht. Niet alleen bleef openbaarmaking van het besluit van 24 september 1964 achterwege, het werd evenmin ter alge-

mene kennis van de ambtenaren van de Hoge Autoriteit gebracht noch ook is aan verzoeker van de inhoud, voor zoveel voor hem van mogelijk belang, mededeling gedaan.

Verweerster antwoordt in de eerste plaats, dat het besluit voor verzoeker niet bezwarend is. Zij beroept zich voor deze opvatting op dezelfde gronden, die bij de bespreking van de ontvankelijkheid van het beroep reeds aan de orde kwamen (zie hiervoor, onder A).

Zij voegt hieraan toe, dat het besluit door verwijzing naar de zittingen van de Hoge Autoriteit van 24 september 1964 en 2 december 1964 voldoende gemotiveerd is, waartoe zij zich beroept op de jurisprudentie van het Hof in de gevoegde zaken 35-62 en 16-63 (*Jurisprudentie*, Deel IX, blz. 427).

c) *Verzoeker* betoogt, dat de Hoge Autoriteit hem naar de door pensionering van de heer Regul vakant geworden post no. 3 van het organigram heeft overgeplaatst zonder daarbij de procedure van artikel 7 van het algemeen huishoudelijk reglement (vastgesteld door de Hoge Autoriteit op 20 april 1960, *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, van 3 mei 1960, blz. 748) in acht te nemen. Deze voorschriften zijn echter ongetwijfeld van dwingende aard. In genoemd artikel 7 wordt (onder 6) uitdrukkelijk gesproken van „de te bezetten post" en onder 2 wordt bepaald, dat een oproep tot een intern vergelijkend onderzoek dient te worden bekendgemaakt, welk onderzoek dan kan leiden tot aanwerving door middel van overplaatsing of bevordering dan wel wederindienstneming van de vroegere ambtenaar.

Verweerster antwoordt, dat in het voorschrift, waarop verzoeker zich beroept, een procedure wordt geregeld, die slechts bij aanwerving van directeuren-generaal, adjuct-directeuren-generaal, directeuren en adjunct-directeuren moet worden gevolgd.

De Hoge Autoriteit heeft door het bestreden besluit niet tot aanwerving van een adjunct-directeur-generaal kunnen overgaan, aangezien het op 1 januari 1962 inwerkinggetreden Statuut van de ambtenaren van de E.G.K.S. die post niet meer kent. De Hoge Autoriteit heeft alleen aan verzoeker — die algemeen raadadviseur in de rang A 1 is en blijft — nieuwe taken toegewezen, welke geheel op het terrein van de hem opgedragen „studies op het hoogste niveau" zijn gelegen.

2. Schending van bepalingen van het Statuut van de ambtenaren

a) Volgens de omschrijving van de werkzaamheden en bevoegdheden, verbonden aan de in bijlage I van het Statuut bedoelde standaardfuncties (vgl. artikel 5 van het Statuut, onder 4), door de Hoge Autoriteit op 18 december 1962 met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1962 vastgesteld, leidt een ambtenaar van de rang A 1 een administratieve eenheid van het hoogste niveau (directeur-generaal) dan wel is hij een zeer hoog gekwalificeerd ambtenaar, die als adviseur

van de instelling optreedt of met studies op het hoogste niveau belast is (algemeen raadadviseur).

Verzoeker brengt naar voren, dat de hem door het bestreden besluit toegewezen en in het aanhangsel beschreven *werkzaamheden niet behoren tot de taak van een ambtenaar in de rang A 1*, immers :

— de functie van adjunct-directeur-generaal economie en energie is in de hiervoor sub *a* bedoelde „omschrijving van werkzaamheden en bevoegdheden" niet voorzien;
— werkzaamheden vergelijkbaar met die van de adjunct-directeur-generaal volgens het oude Statuut behoren tot de rang A 2, hetgeen er op wijst, dat het bestreden besluit verzoeker aan de directeur-generaal ondergeschikt maakt.

Verzoeker beroept er zich voorts op, dat bij besluit van de Hoge Autoriteit van 2 december 1964 (bijlage 3 bij het beroep) te zamen met hem een ambtenaar van de rang A 2, de heer J. Cros, tot adjunct-directeur-generaal economie en energie wordt benoemd, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat de hem in het aangevallen besluit opgedragen werkzaamheden niet tot de rang A 1 behoren.

Verweerster antwoordt, dat het juist is, dat de algemeen raadadviseur dezelfde rang bekleedt als de directeur-generaal en evenals deze rechtstreeks onder de Hoge Autoriteit is geplaatst. Het college regelt niet zelf in bijzonderheden de werkzaamheden van haar algemeen raadadviseurs. Nadere bepaling van die werkzaamheden is immers slechts mogelijk in samenhang met de verschillende aan het desbetreffende directoraat-generaal opgedragen taken en op een wijze, welke van geval tot geval op de behoeften van de inwendige dienst zal moeten zijn afgestemd, waarbij aan de directeur evenwel een zekere „préséance" toekomt; het gaat immers om het goed functioneren van diensten, waarvoor de verantwoordelijkheid alleen bij hem berust. Het aangevallen besluit nu schrijft volgens verweerster alleen maar een nauwe samenwerking tussen twee ambtenaren van dezelfde rang voor en zelfs mag verzoeker de directeur-generaal in geval van verhindering of ontstentenis vervangen.

Bovendien houdt het besluit volgens verweerster geenszins benoeming van verzoeker op de post van adjunct-directeur-generaal in; zodanige benoeming zou niet regelmatig tot stand kunnen komen, omdat die post niet volgens de voorschriften was gecreëerd. Veeleer heeft men er zich in het besluit toe beperkt een nadere, uitbreidende, omschrijving te geven van de taak van een ambtenaar „belast met studies op het hoogste niveau" door verzoeker samenwerking — op voet van gelijkheid — met een directeur-generaal voor te schrijven. Het besluit houdt dus geen schending van de door de Hoge Autoriteit vastgestelde „omschrijving van werkzaamheden en bevoegdheden" in.

Op het door verzoeker gemaakte bezwaar, dat dezelfde taak ook was opgedragen aan J. Cros, antwoordt verweerster, dat het verschil

in rang tussen beide ambtenaren, die immers tot verschillende salarisgroepen blijven behoren, gehandhaafd blijft. De gelijkstelling van beide ambtenaren heeft slechts functionele betekenis en verzoeker neemt in dit opzicht zelfs een sterkere positie in, aangezien alleen hij, uit hoofde van zijn hogere rang, bevoegd is de directeur-generaal bij ontstentenis te vervangen.

b) Volgens *verzoeker* heeft de Hoge Autoriteit de voorschriften van het Statuut van de ambtenaren geschonden door hem op zijn post te handhaven en hem daarenboven een andere post toe te wijzen.

In de brief van de voorzitter van de Hoge Autoriteit van 18 december 1964, houdende kennisgeving van het bestreden besluit (bijlage 2 bij het beroep), wordt er immers nadrukkelijk op gewezen, dat verzoeker op post no. 10 wordt gehandhaafd (en deze post zal, zolang verzoeker die bekleedt, behoren tot de loopbaan A 1), terwijl hij tegelijk op de post no. 3 wordt geplaatst. Als verweerster heeft gemeend door een individueel besluit haar organigram te mogen wijzigen — volgens verzoeker heeft de Hoge Autoriteit daartoe niet het recht — dan had zij daarbij met zoveel woorden de posten 1 en 3 moeten samenvoegen en verzoeker overplaatsen. Daarmede is verzoeker dan teruggekeerd tot zijn grief, dat ten deze wezenlijke vormvoorschriften zijn geschonden (zie hiervoor onder 1).

Verzoeker is van mening, dat hij door het bestreden besluit weliswaar op post no. 10 van het bij besluit van 5 september 1963 vastgestelde organigram is gehandhaafd, maar tegelijkertijd is overgeplaatst naar post no. 3 (algemeen-raadadviseur), waar hij zal behoren tot het directoraat-generaal economie en energie; laatstgenoemde post zou op 4 juni 1964 door pensionering van de heer Regul vacant zijn geworden, in welke vacature door het aangevallen besluit zou zijn voorzien, hetgeen echter zowel naar de regels van het ambtenarenrecht als volgens de voorschriften betreffende de begroting ontoelaatbaar moet worden geacht; hier worden immers aan een ambtenaar blijvend twee verschillende en in het organigram afzonderlijk vermelde posten toegewezen zonder dat te voren tot samenvoeging is besloten.

Verzoeker maakt dan bezwaar tegen de in artikel 1 van het bestreden besluit gebezigde formulering : „... wordt met ingang van heden *verbonden*[1] aan het directoraat-generaal energie en economie" en merkt op, dat het Statuut deze term niet bezigt : het Statuut kent slechts benoeming (nomination), bevordering (promotion) en overplaatsing (mutation).

Tot staving van zijn hiervoor, onder *a*, weergegeven betoog, dat de hem in het besluit opgedragen werkzaamheden niet behoren tot de loopbaan A 1, brengt verzoeker ten slotte naar voren, dat de hem toegewezen functie in werkelijkheid behoort tot de loopbaan A 2, en wel daartoe wederom is komen te behoren bij het vertrek van de vroegere functionaris de heer Regul aan wie de rang A 1 slechts bij wege van persoonlijke titel was toegekend, gelijk ook blijkt uit de begroting van de

1 Rattaché

administratieve uitgaven van de gemeenschap voor het boekjaar 1962-1963, blz. 1, 5.

Verweerster antwoordt, dat de rechtmatigheid van het bestreden besluit niet moet worden beoordeeld naar het organigram van 5 september 1963, dat immers slechts van kracht geweest is gedurende het tijdvak van 1 juli 1963 tot 30 juni 1964, terwijl het bestreden besluit eerst nadien is genomen. Veeleer moet het worden getoetst aan het door verweerster bij dupliek overgelegde organigram, waaraan terugwerkende kracht tot 1 juli 1964 is verleend. Volgens dit nieuwe organigram heeft de post van algemeen raadadviseur (no. 10) met ingang van 16 december 1964 opgehouden te bestaan. Het schrappen van deze post moet als een samenvoeging met post no. 3 worden opgevat. Met betrekking tot het organigram merkt verweerster op, dat in artikel 6 van het Statuut van de ambtenaren sprake is van de „lijst van het aantal ambten" („tableau des effectifs"), waarin globaal wordt aangegeven hoe de voor de personele uitgaven beschikbare middelen zullen worden besteed, terwijl het „organigram" een gedifferentieerde beschrijving van de verschillende diensten is, waarin wordt bepaald hoe de in voormelde lijst globaal voorziene middelen zullen worden aangewend; aan het organigram zou slechts „interne" betekenis toekomen, het kan niet vooraf voor een geheel jaar worden vastgesteld, openbaarmaking ervan is niet statutair voorgeschreven, terwijl de administratie er — anders dan door vermelde lijst — niet door is gebonden.

De in het bestreden besluit gebezigde term „rattaché à" (verbonden aan ...) licht verweerster toe door er op te wijzen, dat hier een werkwijze „sui generis" is gevolgd : verzoeker is weliswaar van een post zelf van het organigram naar een andere overgeplaatst, maar die post is enerzijds opgeheven en anderzijds — met toekenning van dezelfde bevoegdheden — opnieuw gecreëerd; het resultaat zou voor verzoeker derhalve hetzelfde zijn als waartoe een overplaatsing zou hebben geleid.

Naar aanleiding van het door verzoeker gemaakte bezwaar, dat post no. 3 in werkelijkheid tot de categorie A 2 zou behoren merkt verweerster op, dat deze post in juni 1964, bij pensionering van de heer Regul is opgeheven. Uit het organigram voor het dienstjaar 1964-1965 blijkt dat verzoekers tegenwoordige plaats op het directoraat-generaal economie en energie eerst op 16 december 1964 als post in de salarisgroep A 1 is gecreëerd onder gelijktijdige opheffing van post no. 10, waarbij is gedisponeerd over de daartoe in de begroting uitgetrokken middelen. Dat ook voor de nieuwe post het nummer 3 is gebezigd berust volgens verweerster op de gewoonte „vrijgekomen" nummers opnieuw te gebruiken; men zou anders steeds nieuwe (hogere) nummers moeten bezigen. Nochtans zou de post in kwestie, evenals de opgeheven post no. 10 tot de rang A 1 behoren.

3. Ten aanzien van de overschrijding van rechtsmacht

a) *Verzoeker* voert aan, dat als de Hoge Autoriteit de voorschriften van artikel 7 van het algemeen huishoudelijk reglement van 20 april

1960 (*Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, van 3 mei 1960, blz. 748) zou hebben inachtgenomen, duidelijk aan den dag zou zijn getreden, dat post no. 3 niet een functie in de categorie A 1 is. Immers deze is volgens de begroting van de administratieve uitgaven van de gemeenschap voor het dienstjaar 1963-1964 één van de vier posten, waarvoor in 1960 voorlopig algemeen raadadviseurs zijn benoemd en die bij vertrek van de desbetreffende functionarissen posten in de loopbaan A 2 hadden moeten worden.

Verweerster antwoordt (men zie hiervoor onder 2, *b*) dat post no. 3 op 16 december 1964 opnieuw is gecreëerd en wel degelijk tot de rang A 1 behoort.

b) *Verzoeker* betoogt voorts, dat in artikel 7, lid 1, van het Statuut slechts sprake is van benoeming van een ambtenaar op een enkele post van het organigram, zodat hem er niet blijvend twee ter gelijktijdige vervulling kunnen worden toegewezen zonder dat aan de voor het nemen van een individuele beschikking gestelde voorwaarden is voldaan, bij voorbeeld door samenvoeging van beide posten met inachtneming van de op dat stuk bestaande bepalingen.

Verweerster antwoordt, zoals hiervoor (vgl. 2, *b*) is uiteengezet, dat volgens het nieuwe op 1 juli 1964 inwerkinggetreden organigram de post van algemeen raadadviseur no. 10 op 16 december 1964 heeft opgehouden te bestaan en dat opheffing van deze laatste als samenvoeging met post no. 3 moet worden verstaan.

c) *Verzoeker* merkt voorts nog op dat, als een „rattachement" geoorloofd is, een ambtenaar op iedere willekeurige post zou kunnen worden tewerkgesteld, zolang hij slechts in het genot blijft van de aan zijn oorspronkelijk ambt verbonden bezoldiging; de terminologie van artikel 5, lid 4, van het Statuut : de „omschrijving van de werkzaamheden en bevoegdheden die aan ieder ambt zijn verbonden" zou dan echter iedere zin verliezen.

Verweerster stelt daartegenover (vgl. 2, *b*), dat „rattaché" in het bestreden besluit betekent, dat van overplaatsing sprake is.

d) *Verzoeker* betoogt ten slotte nog, dat het aangevallen besluit hem zijn bestaande taak heeft gelaten en hem daarnaast met andere werkzaamheden heeft belast, terwijl dezelfde werkzaamheden op het directoraat-generaal economie en energie ook werden opgedragen aan de heer J. Cros, die evenwel van zijn vroegere taak als directeur werd ontheven.

Verweerster antwoordt, dat die taak van de heer Cros in het kader van een reorganisatie over andere directies is verdeeld zodat hij daarmede niet belast kon blijven; verzoeker daarentegen kon zijn vroegere werkzaamheden zeer wel blijven verrichten, omdat zij hem niet volledig in beslag namen.

4. Ten aanzien van de stelling, dat het bestreden besluit niet op formeel geldige wijze is totstandgekomen

Volgens verzoeker is de gedragslijn, door de Hoge Autoriteit bij de voorbereiding en uitvoering van het besluit gevolgd, al evenzeer gebrekkig. Verweerster was blijkbaar niet voldoende van de feiten op de hoogte en heeft derhalve het besluit genomen zonder dat daarvoor voldoende gronden aanwezig waren.

a) *Verzoeker* stelt allereerst, dat de plaatsvervangend voorzitter Coppé zijn voorstel betreffende de wijze, waarop voortaan van de diensten van verzoeker en de heer Cros gebruik zou worden gemaakt (voorstel waarop het besluit van de Hoge Autoriteit d.d. 24 september 1964 is gebaseerd) heeft gemotiveerd met de verklaring, dat beide betrokkenen met hun benoeming tot adjunct-directeur-generaal zouden zijn akkoord gegaan. De heer Coppé had hierover echter nimmer met verzoeker gesproken. Mogelijk heeft zo bij het College de onjuiste mening postgevat, dat verzoeker de hem toegedachte taken wenste te aanvaarden.

Verweerster antwoordt, dat wanneer het boven een ambtenaar gestelde gezag diens ambtstaak wil wijzigen zonder inbreuk te maken op zijn statutaire positie (die immers medebrengt, dat hij niet belast mag worden met andere taken dan die behorende tot zijn ambt en rang) het *rechtens* niet noodzakelijk is daartoe vooraf zijn toestemming te vragen. *Feitelijk* zou volgens verweerster uit de verslagen van de zittingen d.d. 24 september 1964, 24 november 1964 en 2 december 1964 blijken, dat de Hoge Autoriteit er volledig van op de hoogte was, dat verzoeker zich met de voorgenomen organisatie niet kon verenigen.

b) *Verzoeker* zet dan uiteen, dat de administratieve commissie op haar zitting van 19 november 1964 het voorstel deed Klaer in overweging te geven onverwijld zijn standpunt te bepalen met betrekking tot het hem medegedeelde voorstel betreffende de wijze, waarop voortaan van zijn diensten zou worden gebruik gemaakt en hem, indien hij zich daarmede niet mocht kunnen verenigen, zijn taak van algemeen raadadviseur te laten. Dit voorstel is volgens verzoeker niet ter kennis van de Hoge Autoriteit gebracht. Om zijn stelling te kunnen waarmaken verzoekt hij het Hof overlegging te gelasten van de verslagen van de zittingen van de Hoge Autoriteit d.d. 24 november 1964 en 2 december 1964 alsmede van de zitting van de administratieve commissie d.d. 19 november 1964.

Verweerster antwoordt, dat de administratieve commissie slechts een advies heeft uitgebracht, waaraan de Hoge Autoriteit niet is gebonden, en dat dit advies bovendien aan de Hoge Autoriteit bekend was, aangezien twee leden van het College aan de werkzaamheden van de commissie hadden deelgenomen en twee andere leden zich daarbij hadden laten vertegenwoordigen.

c) *Verzoeker* meent ten slotte te mogen aannemen, dat toen de Hoge Autoriteit besloot hem met nieuwe taken (andere dan die welke uit het hem op 12 maart 1963 verleende mandaat voortvloeien) te belasten, het College noch van zijn persoonsdossier noch van een uittreksel daaruit had kennisgenomen en derhalve bij het nemen van het besluit omtrent zijn capaciteiten ongenoegzaam was voorgelicht; zelfs houdt hij het voor mogelijk, dat de na 1960 benoemde leden van het College in het geheel niet hebben geweten, dat hij ambtenaar in de rang A 1 was.

Verweerster antwoordt, dat uit de zittingverslagen van de Hoge Autoriteit en met name uit het verslag van de zitting van 13 november 1964 volgt, dat verzoekers rang en diploma's aan alle leden van de Hoge Autoriteit bekend waren;

IV — Procedure

Overwegende dat partijen hun memoriën tijdig hebben ingediend en dat de procedure een normaal verloop heeft gehad;

dat de President van het Hof op 30 september 1965 ten deze de Advocaat-Generaal J. Gand ter vervanging van de Advocaat-Generaal K. Roemer heeft aangewezen;

dat het Hof (Eerste Kamer) ter zitting van 5 oktober 1964 gelet op het rapport van de Rechter-Rapporteur en de Advocaat-Generaal gehoord, heeft besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan, behoudens dat verweerster werd uitgenodigd gewaarmerkte afschriften van de besluiten van de Hoge Autoriteit d.d. 22 maart 1961, 24 september, 13 november, 24 november en 2 december 1964 alsmede van het besluit van de administratieve commissie d.d. 19 november 1964 over te leggen;

dat verweerster hieraan op 14 oktober 1965 heeft voldaan;

dat partijen hun positie mondeling hebben toegelicht ter zitting van 20 oktober 1965;

dat het Hof partijen bij die gelegenheid heeft verzocht zich er nader over uit te laten, of verzoeker kennis heeft gedragen van de verslagen van de zittingen van de Hoge Autoriteit van 24 september en 2 december 1964, waarnaar in de aanhef van het aangevallen besluit wordt verwezen;

dat het Hof ingevolge artikel 29 (lid 2, *c*) van het Reglement voor de procesvoering partijen heeft toegestaan zich in hun pleidooien van de Franse taal te bedienen;

dat de Advocaat-Generaal J. Gand zijn conclusie heeft genomen ter zitting van 17 november 1965;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

A — Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Overwegende, dat verweerster het beroep niet-ontvankelijk acht, omdat het zich richt tegen een handeling, die voor verzoeker niet bezwarend is;

dat het bestreden besluit namelijk voor Klaer geen enkel materieel nadeel medebrengt, noch ook hem tegenover de directeur-generaal met wien hij zal hebben samen te werken, een mindere positie doet innemen;

dat de nieuwe afbakening van zijn ambtstaak door het boven hem gestelde gezag geen inbreuk maakt op zijn ambtelijke rechtspositie;

dat verzoeker derhalve in zijn actie tegen het besluit niet kan worden ontvangen;

Overwegende dat verzoeker hiertegenover terecht opmerkt, dat in casu de ontvankelijkheid en de gegrondheid van het beroep tennauwste met elkaar samenhangen en dat eerst na een onderzoek ten gronde — i.e. na toetsing van het besluit aan de beweerdelijk geschonden bepalingen van het Statuut — kan worden uitgemaakt, of het bestreden besluit voor verzoeker bezwarend is;

B — Ten principale

Overwegende, dat verzoeker betoogt, dat doordien hem in het aangevallen besluit werkzaamheden worden opgedragen beneden het niveau van een algemeen raadadviseur in de rang A 1 met name de artikelen 5 en 7 van het Statuut van de ambtenaren worden geschonden;

dat een algemeen raadadviseur volgens de door de Hoge Autoriteit op 18 december 1962 ingevolge artikel 5, onder 4, van het Statuut gegeven omschrijving van diens werkzaamheden en bevoegdheden is een „zeer hoog gekwalificeerd ambtenaar, die als adviseur van de instelling optreedt of met studies op het hoogste niveau belast is ;"

dat daaruit zijns inziens volgt, dat hem niet kan worden opgedragen een directoraat-generaal van advies te dienen;

dat verweerster voorts op grond van artikel 7 van het Statuut verplicht is iedere ambtenaar overeenkomstig zijn rang in een tot zijn categorie behorend ambt te werk te stellen;

Overwegende dat uit de aangehaalde bepalingen valt af te leiden, dat de ambtenaar niet slechts recht heeft op behoud van zijn rang en van de daaraan verbonden bezoldiging, maar ook mag verlangen, dat de hem opgedragen werkzaamheden en de hem verleende bevoegdheden in hun geheel met zijn ambt en hiërarchieke rang in overeenstemming zijn;

dat dus allereerst moet worden nagegaan, of verzoeker in het bestreden besluit, dat hem belast met de taak van adjunct-directeur-

generaal van economie en energie, aan de directeur-generaal, die dezelfde rang bekleedt, ondergeschikt gemaakt wordt;

Overwegende dat het tot het wezen van het ambt van adjunct-(toegevoegd) directeur-generaal behoort, dat de functionaris in kwestie een ondergeschikte positie ten opzichte van het hoofd van het directoraat-generaal inneemt;

dat zulks ook bevestigd wordt door de bij het aangevallen besluit gevoegde omschrijving van werkzaamheden en bevoegdheden;

dat met name de aan verzoeker opgedragen taak om bij ontstentenis van de directeur-generaal op externe vergaderingen het gevoelen van het directoraat-generaal naar voren te brengen aldus moet worden verstaan, dat niet verzoekers eigen mening, doch die van de directeur-generaal bepalend zal zijn;

Overwegende dat voorts uit de door de Hoge Autoriteit op 18 december 1962 vastgestelde omschrijving van werkzaamheden en bevoegdheden blijkt, dat de ambtenaren in rang A 1 slechts rechtstreeks onder het gezag van het College of haar werkgroepen kunnen staan;

dat bovendien in de omschrijving van de aan loopbaan A 2 verbonden werkzaamheden een directeur „onder het rechtstreekse gezag van een directeur-generaal of in uitzonderlijke gevallen van de instelling" is geplaatst en dat blijkens die omschrijving een bijzonder raadadviseur „als adviseur van de instelling of van een directoraat-generaal" optreedt;

dat bij de omschrijving der werkzaamheden steeds blijkt te zijn uitgegaan van de grondgedachte, dat iedere functionaris onder gezag staat van een ambtenaar, wiens loopbaan de naast-hogere is;

dat in dit systeem een ambtenaar in de rang A 1 niet — zoals in casu geschied is — onder het gezag van een andere ambtenaar in dezelfde rang mag worden gesteld, en stellig niet wanneer hij zich daarmede niet heeft verenigd;

Overwegende, dat verzoeker ingevolge artikel 2 van het besluit weliswaar belast blijft met de in het mandaat van 12 maart 1963 bedoelde werkzaamheden, die door hem onder rechtstreeks gezag van de Hoge Autoriteit moeten worden verricht, werkzaamheden, waarbij hij wel in een zeker ambtelijk contact staat tegenover het directoraat-generaal economie en energie, maar die niet medebrengen, dat hij tot dat directoraat-generaal komt te behoren noch ook, dat hij op enigerlei wijze aan het hoofd ervan ondergeschikt is;

Overwegende, dat het in casu echter weinig ter zake doet, dat verzoeker voor zoveel betreft de hem in 1963 opgedragen taken onder gezag van de instelling blijft staan;

dat toch de hem in het bestreden besluit opgedragen nieuwe werkzaamheden niet als een uitbreiding van zijn vroegere taak als ambtenaar in de rang A 1 kunnen worden beschouwd, doch een eigen karakter dragen en, gezien het daarbij betrokken belang, zelfstandig moeten worden beoordeeld;

dat nu verzoeker onder het gezag van een ambtenaar geplaatst is, zulks aan zijn vroegere positie wezenlijk afbreuk doet;

dat verzoeker immers vóór het bestreden besluit slechts onder gezag van de Hoge Autoriteit stond, terwijl hij nu, als gevolg van datzelfde besluit, ondergeschikt wordt aan een ambtenaar van zijn eigen rang;

Overwegende ten slotte, dat de taak van adjunct-directeur-generaal economie en energie gelijktijdig ook is opgedragen aan de heer Cros, ambtenaar in de rang A 2;

dat deze gezamenlijke benoeming bevestigt, dat men aan verzoeker in het kader der gezagsverhoudingen lager gekwalificeerde werkzaamheden — van het niveau van een ambtenaar A 2 — heeft willen opdragen, zij het, dat men verzoeker voor zoveel diens verhouding ten opzichte van zijn ambtgenoot in de rang A 2 betreft in zoverre heeft willen tegemoetkomen, dat alleen hijzelf bevoegd is de directeur-generaal bij ontstentenis te vervangen;

Overwegende, dat op grond van het hiervoor overwogene het besluit niet slechts kan worden beschouwd als een door de Hoge Autoriteit in de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid genomen maatregel van inwendige dienst, doch dat het op verzoekers statutaire positie inbreuk maakt door hem te belasten met werkzaamheden, die niet met zijn ambt en rang in overeenstemming zijn;

dat het beroep derhalve ontvankelijk en gegrond is;

C — Ten aanzien van de kosten

Overwegende, dat verzoeker in het gelijk gesteld is zodat verweerster krachtens artikel 69, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering in de kosten dient te worden veroordeeld;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in hun pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal;

Gelet op de artikelen 5, 6, 7, 25, 90 en 91 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en op bijlage I van dat Statuut;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende,

1. Vernietigt het door verweerster op 16 december 1964 genomen en aan verzoeker medegedeeld besluit d.d. 2 december 1964, waarbij hij wordt verbonden aan het directoraat-generaal economie en energie ten einde aldaar als adjunct-directeur-generaal werkzaam te zijn;
2. Veroordeelt verweerster in de kosten;
3. Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op vijftien december negentienhonderdvijfenzestig.

Delvaux Trabucchi Lecourt

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op vijftien december negentienhonderdvijfenzestig.

De Griffier, A. Van Houtte

De President van de Eerste Kamer, L. Delvaux

Conclusies van de Advocaat-Generaal Joseph Gand van 17 november 1965[1]

Mijnheer de President, mijne heren Rechters,

De heer Werner Klaer bekleedde belangrijke administratieve betrekkingen bij de Duitse Bondsspoorwegen, toen hij in 1952 als directeur van de afdeling vervoer in dienst trad bij de Hoge Autoriteit. In 1960 vond daar een reorganisatie plaats, waarbij de afdeling vervoer werd omgezet in een directoraat ressorterende onder het directoraat-generaal economie en energie en Klaer moest toen genoemde post opgeven; hij werd benoemd tot raadadviseur (rang 1), titel waarmede die van algemeen raadadviseur in het nieuwe Statuut overeenkomt.

1 — Vertaald uit het Frans.